

Cultura local: el lloc on tot passa però no sempre es decideix

Published by [Interacció](#) [1] on 09/05/2019 - 09:22 | Last modification: 27/03/2026 - 11:55

Llegit des d'avui, el debat continua obert. La cultura local segueix sent el lloc on la cultura pren forma, però no sempre és el lloc on es decideix cap a on va. La qüestió és si aquesta distància es pot reduir o si forma part estructural del sistema cultural que hem construït. (n. de l'e., 2026)

La cultura local és sovint presentada com el nivell més proper, més democràtic i més viu del sistema cultural. El debat real no és aquest. La qüestió és fins a quin punt aquesta proximitat es tradueix en capacitat real de decisió i en una política cultural amb direcció pròpia.

Aquest article sobre cultura local posa el focus en una idea que sovint es dona per descomptada: que el nivell local és el lloc natural de la cultura. No només perquè és on es produeix i es viu, sinó perquè és on es construeixen les relacions entre institucions, creadors i ciutadania. Aquesta proximitat ha estat històricament un dels principals actius de les polítiques culturals municipals.

Ara bé, cal introduir una tensió que és menys evident. La cultura local és central en termes de pràctica i experiència, però no sempre ho és en termes de governança. Els ajuntaments han estat clau en la construcció d'equipaments, programacions i serveis culturals, especialment des de la democràcia local. Tot i això, la seva capacitat d'orientar estratègicament el sistema cultural sovint es veu limitada per factors estructurals: finançament insuficient, dependència d'altres nivells administratius o manca d'instruments propis.

Aquesta tensió es fa visible quan s'analitza el paper dels governs locals en el conjunt del sistema cultural. D'una banda, són els principals responsables de garantir l'accés quotidià a la cultura. Biblioteques, centres culturals, festivals o activitats de proximitat configuren una infraestructura extensa i capil·lar. De l'altra, aquesta responsabilitat no sempre va acompanyada de reconeixement polític ni de recursos suficients per sostenir-la en el temps.

També cal assenyalar un altre element clau: la cultura local no és homogènia. Cada municipi construeix el seu propi ecosistema cultural en funció de la seva dimensió, recursos i trajectòria. Això genera una gran diversitat de models, però també desigualtats importants. No tots els territoris tenen la mateixa capacitat de desplegar polítiques culturals amb continuïtat i ambició.

En aquest context, apareix una pregunta que travessa tot el debat: què vol dir fer política cultural des de l'àmbit local. No es tracta només de gestionar serveis o programar activitats. Implica definir prioritats, sostenir processos i articular relacions amb altres actors institucionals i sectorials. El risc és que la cultura local quedi atrapada en una lògica de gestió immediata, sense capacitat de projecció.

El repte no és reforçar la idea de proximitat, sinó dotar-la de contingut polític. Això passa per repensar el finançament, la cooperació entre administracions i el paper dels municipis dins el sistema cultural. També implica reconèixer que la cultura local no és només un espai d'execució, sinó un lloc des d'on es poden formular polítiques amb criteri propi.

Eleccions municipals a Barcelona, 1979. Ajuntament de Barcelona

Referència

[Informe sobre el estado de la Cultura en España 2019](#) [2]

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Tags: desenvolupament territorial

Tags: governança cultural

Tags: gestió cultural

Tags: valor públic de la cultura

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2019/cultura-local>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/informe_sobre_el_estado_de_la_cultura_2019.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7966>